

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2225

Vragen van de leden **Boon, Van der Hoeff** en **Uppelschoten** (allen PVV) aan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap over *het bericht «Lezing pro-Israëlische activiste op Radboud Universiteit ruw verstoord, aangifte tegen gemaskerde docent: «Hij leidde de bende» en antisemitisme op universiteiten»* (ingezonden 12 maart 2025).

Antwoord van Minister **Bruins** (Onderwijs, Cultuur en Wetenschap) (ontvangen 19 mei 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 1759.

Vraag 1

Bent u op de hoogte van de agressieve verstoring van een lezing door een pro-Israëlische activist aan de Radboud Universiteit, onder aanvoering van docent Harry Pettit?¹

Antwoord 1

Ja.

¹ Lezing pro-Israëlische activiste op Radboud Universiteit ruw verstoord, aangifte tegen gemaskerde docent: «Hij leidde de bende», Telegraaf.nl

Vraag 2

Hoe kijkt u aan tegen het feit dat docenten, zoals Harry Pettit, een opruiende en antisemitische rol spelen binnen het onderwijs?^{2, 3, 4, 5, 6} Vindt u dit acceptabel, en welke maatregelen worden hiertegen genomen?

Antwoord 2

Zoals aangegeven tijdens het debat met uw Kamer op 23 januari jl. over de veiligheid op Nederlandse universiteiten roep ik alle universiteiten en hogescholen op om altijd aangifte te doen bij vermoedens van strafbare feiten. De instellingen hebben aangegeven dat ook te doen. Opruiing en (het aanzetten tot) discriminatie zijn bij wet strafbaar gesteld. Ik verwacht dat de instelling haar verantwoordelijkheid neemt in de zorg voor een veilige leer- en werkomgeving voor studenten en medewerkers en hierbij het instrumentarium inzet dat hiervoor beschikbaar is, variërend van aanspreken, berispen tot en met ontslag en aangifte. De inzet en proportionaliteit van de maatregelen hangt af van de ernst van de situatie, dit ter beoordeling door de instelling als werkgever van de betreffende medewerker.

Vraag 3

Klopt het, zoals vermeld in het Telegraaf-artikel «*Student Ido (26) stond op school oog in oog met iemand in Hamas-outfit: Universiteit weigert op te treden tegen haat*»⁷, dat antisemitische activisten, zoals Scholars for Palestine, direct of indirect invloed uitoefenen op het curriculum van Nederlandse universiteiten? Zo ja, welke concrete maatregelen bent u bereid te nemen om te voorkomen dat antisemitische denkbeelden worden opgenomen in het academisch onderwijs?

Antwoord 3

Ik heb geen aanleiding om te denken dat antisemitische denkbeelden zijn opgenomen in het curriculum van Nederlandse universiteiten. Wel heb ik signalen ontvangen dat de demonstraties op universiteiten tegen het conflict in Israël en de Palestijnse Gebieden hebben geleid tot een gevoel van onveiligheid bij veel Joodse en Israëlische studenten, docenten en wetenschappers. Dit heeft mijn voortdurende aandacht en die van de instellingen en zij nemen daarop ook acties, waarover ik uw Kamer naar aanleiding van verschillende moties en toezeggingen uit het debat «Veiligheid op Nederlandse universiteiten» van 23 januari jl. voor de zomer informeer. Verder is, zoals aangekondigd in de kabinetsbrede strategie bestrijding antisemitisme, onlangs een Taskforce Antisemitismebestrijding ingesteld. Deze taskforce gaat zich het komende jaar in het bijzonder richten op de veiligheid van Joodse studenten en medewerkers en het weren van antisemitische sprekers op hogescholen en universiteiten.

Vraag 4

Klopt het dat docenten die gelieerd zijn aan Scholars for Palestine meewerken aan het huidige seminar *Architecture and Colonialism* aan de TU Delft en zich hebben schuldig gemaakt aan openlijk antisemitische uitlatingen, zoals

² Docent Radboud roept «fuck Israël» en wil dat land verdwijnt, Joodse studenten stappen naar bestuur, AD.nl

³ Milos Boksan op X: «Eerst moest Israël van de kaart geveegd worden. Nu moeten ook de Joden verdwijnen», zegt een docent op mijn @Radboud_Uni. En hij kan gewoon les blijven geven alsof het niks is. Krankzinnig. Mag hopen dat de universiteit zich een keer uitspreekt. Hoe lang laten we dit doorgaan?

⁴ Harry Pettit op X: «Brave students and staff at @Radboud_Uni have done their best to stop the spread of zionist propaganda on campus. There is no room for racism and justifying genocide on campus. Notice how Rawan Osman repeats «Palestine doesn't exist by the way». The mask is off.

⁵ Harry Pettit op X: «Students have called a protest tomorrow at @Radboud_Uni against the platforming of Rawan Osman by propaganda organisation @StandWithUs. Please join. Stand up against racist, genocidal propaganda at our universities».

⁶ «Bekende docent en medewerker Radboud Universiteit opgepakt», protest bij politiebureau Nijmegen, Gelderlander.nl

⁷ Student Ido (26) stond op school oog in oog met iemand in Hamas-outfit: «Universiteit weigert op te treden tegen haat», Telegraaf.nl

vermeld in een artikel van *De Telegraaf*? Bent u hiervan op de hoogte, en zo ja, welke stappen worden ondernomen om dit aan te pakken?

Antwoord 4

De TU Delft heeft mij laten weten dat het klopt dat twee docenten die aan dit seminar hebben meegewerkt, verbonden zijn aan «Scholars for Palestine». Er is geen sprake van samenwerking tussen de TU Delft en deze actiegroep. Volgens de TU Delft hebben beide docenten zich niet schuldig hebben gemaakt aan antisemitische uitlatingen. De programmering van dit seminar en de rol van enkele docenten hierbij heeft tot gevoelens van onvrede en protest geleid onder enkele studenten. De TU Delft neemt hun gevoelens serieus en is daarover met hen in gesprek. De instelling zal vanuit haar verantwoordelijkheid voor een veilige leer- en werkomgeving moeten beoordelen of hierbij (verdere) stappen aan de orde zijn. Ik vertrouw op de afweging die de TUD hierin maakt.

Vraag 5

Klopt het, zoals vermeld in het artikel, dat tijdens demonstraties op universiteiten wordt geroepen om de Intifada naar hier te verplaatsen of dat Palestina van de «*river to the sea*» moet worden «*bevrijd*» – uitspraken die neer zouden komen op een oproep tot de uitroeiing van Joden? Klopt het daarnaast dat demonstranten in sommige gevallen verschijnen in Hamas-outfits? Bent u hiervan op de hoogte, en zo ja, heeft u de universiteitsbesturen opgeroepen om hier hard tegen op te treden?

Antwoord 5

Het klopt dat er tijdens demonstraties op universiteitscampussen de betreffende leus wordt geroepen. Het gebruik van deze leus draagt niet bij aan een vreedzame dialoog. Het woord «Intifada» en deze leus hebben voor velen binnen en buiten de Joodse gemeenschap een diepe lading en kan daarmee zeer intimiderend zijn. Ik kan mij goed voorstellen dat studenten en medewerkers zich onveilig voelen door het gebruik ervan. Dat betreurt ik ten zeerste.

In Nederland geldt dat het afhankelijk van de feiten en omstandigheden van het individuele geval is of deze uitspraak als strafbaar kan worden aange-merkt. Deze afweging is aan het Openbaar Ministerie en de rechter. Ten aanzien van de Hamas-outfits is het zo dat er op instellingen een wettelijk verbod geldt op het dragen van gezichtsbedekkende kleding. Instellingen geven aan dat zij demonstranten met gezichtsbedekkende kleding vragen om deze kleding af te doen, en als zij dat niet willen om de locatie te verlaten. Als zij dat vervolgens ook niet willen kunnen instellingen de politie inschakelen. De universiteiten geven aan dat zij altijd aangifte doen van strafbare feiten, zoals huisvredebreuk, bedreiging, geweld, vernieling of openlijk geweldpleging.

Vraag 6

Kunt u aangeven of de antisemitische studentengroepen Free Palestine Maastricht⁸,⁹ en Amsterdam.encampment¹⁰ op enige wijze zijn of worden gefaciliteerd door een universiteit? Zo ja, op welke manier? Bent u in dat geval bereid het universiteitsbestuur te verzoeken deze facilitering per direct te beëindigen?

Antwoord 6

De UvA heeft mij laten weten dat Amsterdam.encampment op geen enkele wijze door haar wordt gefaciliteerd. Mochten zij oneigenlijk gebruik maken van de faciliteiten van de universiteit dan wordt volgens de huisregels opgetreden.

Voor Free Palestine Maastricht geldt dat zij sinds de opening in 2020 medebewoner is van één van de gebouwen op de terrein van de Tapijtka-

⁸ «Grens bereikt»: pro-Palestijnse betogers verstoren onderwijs

⁹ FPM – Free Palestine Maastricht (@freepalestine.maastricht) Instagram

¹⁰ Bas Belder op X: «Free Palestine Maastricht houdt tegenwoordig kantoor in gebouw Universiteit Maastricht. Urgente vraag aan CvB alsmede aan de Minister van Onderwijs: vindt u dit niet onbestaanbaar voor een wetenschappelijke instelling? Aan leden Tweede Kamer: tijd voor een vraag aan de Minister!»

zerne van de Universiteit Maastricht. In dit specifieke gebouw biedt de Universiteit Maastricht gezamenlijke huisvesting aan een aantal verenigingen van studenten. De Universiteit Maastricht (UM) staat in contact met Free Palestine Maastricht over diens activiteiten op de campus. De UM houdt nauwlettend in de gaten of antisemitische uitingen of andere overtredingen op de campus of sociale media aan de orde zijn. Mochten partijen de huisregels overtreden, dan wordt hiertegen opgetreden en worden daar consequenties aan verbonden. Bij antisemitische uitlatingen wordt aangifte gedaan.

Naar aanleiding van de verstoring van de lezing op 12 maart jl. is bij de UM een extern onderzoek gestart. Dit onderzoek betreft een reconstructie van de protesten, wat moet leiden tot inzicht in o.a. welke partijen een bijdrage hebben geleverd aan de verstoringen. Zo wordt ook gekeken naar de rol van Free Palestine Maastricht. Op basis van de bevindingen van deze reconstructie beziet het UM welke consequenties passend zijn. Het is aan de instelling, verantwoordelijk voor een veilige leer- en werkomgeving, om deze beoordeling te maken. Ik vertrouw op de afweging die de UM hierin maakt.

Vraag 7

Klopt het dat er volgens het artikel «*Harde klap voor gastlessen*»¹¹ bij de gunning voor lessen over antisemitismebestrijding op scholen geen enkele expertise op het gebied van antisemitismebestrijding werd geëist? Kunt u ons de gunning en de beoordelingsdocumenten toesturen? Steunt u de gemaakte beoordeling? Zo ja, op basis waarvan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 7

Nee, dat klopt niet. Kennis over antisemitisme was een expliciete eis binnen de aanbesteding en maakte deel uit van de drie gunningscriteria: relevante kennis en ervaring, borging van de effecten en het plan van aanpak. Inschrijvers moesten aantoonbare kennis en ervaring hebben op het gebied van antisemitisme, evenals op racisme en discriminatie in bredere zin, met oog voor de onderlinge samenhang en complexiteit van deze thema's. De beoordelingscommissie heeft op basis van alle genoemde criteria de offertes beoordeeld en aan Fawaka de hoogste totaalscore toegekend. De bijbehorende gunnings- en beoordelingsdocumenten kunnen we niet aan de Kamer toesturen, omdat deze bedrijfsgevoelige en vertrouwelijke informatie bevatten. Openbaarmaking zou in strijd zijn met het vertrouwensbeginsel en kan concurrentiegevoelige gegevens schenden. Verder wijzen wij graag op de beantwoording van de schriftelijke vragen van (afzonderlijk) het lid Uppelschoten (PVV)¹² en het lid van Zanten (BBB)¹³.

Vraag 8

Hoe kan het dat Stichting Fawaka, waarvan de medewerkers eerst door een externe organisatie moeten worden bijgeschoold op aanvullende kennis over antisemitisme, toch als beste uit de gunning is gekomen?

Antwoord 8

De ingediende offertes zijn beoordeeld op drie criteria, waarbij Fawaka de hoogste totaalscore behaalde over alle criteria heen. Voor het criterium betreffende de relevante kennis en ervaring werd in de aanbesteding gevraagd naar kennis en ervaring op het gebied van antisemitisme én racisme en discriminatie in bredere zin. Verder wijzen wij graag op de beantwoording van de schriftelijke vragen van (afzonderlijk) het lid Uppelschoten (PVV)¹⁴ en het lid van Zanten (BBB)¹⁵.

¹¹ Harde klap voor gastlessen – NIW

¹² Antwoorden Kamervragen over het stopzetten van subsidie aan stichting Na de Oorlog | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

¹³ Antwoorden Kamervragen over stopzetten gastlessen | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

¹⁴ Antwoorden Kamervragen over het stopzetten van subsidie aan stichting Na de Oorlog | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

¹⁵ Antwoorden Kamervragen over stopzetten gastlessen | Kamerstuk | Rijksoverheid.nl

Vraag 9

In uw beantwoording van de schriftelijke vragen¹⁶ van het lid Uppelschoten (PVV) stelt in uw beantwoording: «Er is geen reden om te twijfelen aan de kunde die Fawaka in huis heeft om deze opdracht tot een goed einde te brengen en ik heb het volste vertrouwen in de professionaliteit van alle betrokkenen.»; kunt u toelichten waarop dit vertrouwen is gebaseerd?

Antwoord 9

Fawaka is een professionele organisatie met aantoonbare ervaring in het geven van trainingen over inclusief samenleven, waarbij zowel antisemitisme als racisme en discriminatie in bredere zin aan bod komen. Uit de door Fawaka aangeleverde informatie blijkt dat zij aanvullende maatregelen neemt om de kennis en expertise over antisemitisme verder te versterken door haar trainers aanvullend te laten trainen door de Anne Frank Stichting. Dit toont aan dat zij investeren in deskundigheidsbevordering en bereid zijn hun brede expertise verder te verdiepen. Op basis van deze aangeleverde informatie heb ik geen reden te twijfelen aan de verwachting dat Fawaka de opdracht op professionele wijze zal uitvoeren en tot een goed einde zal brengen.

Vraag 10

Klopt het dat Sabine Scharwachter namens Fawaka trainingen verzorgt voor docenten in het voortgezet onderwijs?¹⁷ Zo ja, hoe rijmt u uw vertrouwen in Fawaka met haar uitspraken¹⁸ die oproepen tot geweld tegen Joden?¹⁹ Deelt u de mening dat iemand met dergelijke uitspraken niet thuishoort bij een stichting die lessen over antisemitisme verzorgt?

Antwoord 10

Ik vind het niet gepast om over individuen te spreken. Maar het moge duidelijk zijn dat ik elke oproep tot geweld ten strengste veroordeel en ik weet dat Fawaka hetzelfde doet. Fawaka is een organisatie die zich inzet voor inclusiviteit, diversiteit en gelijkwaardigheid en die strijdt tegen alle vormen van discriminatie en racisme, ook antisemitisme. Fawaka heeft duidelijk bij mij aangegeven elke vorm van intimidatie, geweld en haat te verwerpen, en een streng selectieproces te hanteren voor alle trainers die zij aanneemt. Daarnaast is er een beleid waarin is vastgelegd dat trainers tijdens trainingen de missie van Fawaka naleven. Ik heb geen reden om hieraan te twijfelen.

¹⁶ Aanhangel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 1077

¹⁷ Sabine Scharwachter – Schrijver / Spreker / Trainingen / Bewegingsopbouw / Campagnes! Etc. Freelance, LinkedIn

¹⁸ Sabine Scharwachter op X: «Goedemorgen, from the river to the sea, Palestine will be free»

¹⁹ Racisme en Discriminatie | Tweede Kamer der Staten-Generaal